

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Статуту Національної академії аграрних наук України з урахуванням обмеження в режимі роботи установ і організацій Академії на підставі Закону України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» від 29.10.2024, згідно з яким воєнний стан в Україні продовжено до 8 лютого 2025 р., у заочному режимі 12 грудня 2024 р. відбулося засідання Загальних зборів Національної академії аграрних наук України.

Учасники Загальних зборів НААН розглянули і схвалили доповідь віцепрезидента НААН академіка НААН Лупенка Юрія Олексійовича «Перспективи розвитку переробки сільськогосподарської продукції у повоєнній Україні» та визначили шляхи розв'язання проблемних питань галузі.

В обговоренні взяли участь академіки НААН: Р.А. Вожегова, Б.В. Єгоров, М.В. Роїк, члени-кореспонденти НААН: А.О. Гуторов, В.М. Кабанець, А.М. Москаленко, М.А. Ткаченко, в.о. директора Інституту тваринництва НААН О.О. Красноруцький, директор Інституту свинарства і агропромислового виробництва НААН О.М. Церенюк.

Загальні збори Академії обрали іноземними членами Національної академії аграрних наук України Гібфріда Шенка, німецького вченого в галузі сільського господарства, доктора сільськогосподарських наук та Назрізоду Давлаталі, вченого в галузі історичних наук, Надзвичайного та Повноважного Посла Республіки Таджикистан в Україні. Почесними членами НААН обрано О.О. Приходька, співзасновника та головного консультанта ТОВ «Любимівка АГРО» і ТОВ «Рови АГРО», В.М. Самородова, доцента кафедри захисту рослин Полтавської державної аграрної академії, заслуженого винахідника України, В.П. Семеняку, голову ревізійної комісії ТОВ «Сільськогосподарське підприємство імені А.Г. Кравченка» та О.О. Сіренка, радника генерального директора Приватного акціонерного Товариства «Молочний Альянс».

Виконуючий обов'язки директора Інституту луб'яних культур НААН, член-кореспондент НААН В.М. Кабанець відзначив, що промислові коноплі є цінною технічною культурою, джерелом натуральної сировини. Завдяки своїм високим споживчим властивостям їх широко використовують у харчовій, будівельній, автомобільній, біоенергетичній, текстильній, целюлозно-паперовій та інших галузях виробництва.

З впровадженням інноваційних технологій промислові коноплі стали безвідходною культурою. Промислові коноплі висівають майже в усіх регіонах України, посівні площі варіюють у межах 3 тис. га, це зумовлює необхідність їх переміщення з групи нішевих до стратегічних культур.

За оцінками спеціалістів, нині коноплі вирощують підприємства малого та середнього бізнесу з площею посіву в одному господарстві в середньому 100–150 га для одержання товарного насіння для харчового використання. На кожному гектарі посіву формується майже 5 т конопляної трести — джерела натурального волокна і костриці, які широко використовують у різних сферах сучасного виробництва. Вони є заміником бавовни, деревини та синтетичного волокна. З урахуванням цього в реалізації завдань «Європейського зеленого курсу» промислові коноплі відіграватимуть визначальну роль, оскільки мають широку сферу використання з безвідходним екологічно спрямованим виробництвом і високою доданою вартістю.

Стебло промислових конопель — джерело целюлози, одного з найпоширеніших природних полімерів, який завдяки своїм споживчим властивостям є цінною сировиною для виготовлення широкого спектра продукції в різних галузях виробництва. Конопляне волокно містить майже 70% целюлози і є альтернативою імпортованій бавовні. Слід зазначити, що в країнах Європейського Союзу в 2013 р. з 25 тис. т конопляного волокна 57% було відправлено на виготовлення целюлози.

Конопляна сировина щороку оновлюється і забезпечує за рік в 4 рази більшу

врожайність целюлози з 1 га, ніж дерева за 20 років, а для її вирощування потрібно майже 100 діб, водночас для деревини — 50–100 років.

Ефективне використання конопляної сировини можливе лише за умови розділення стебла на частини за функціональним призначенням на волокно і кострицю. Для цього зазвичай застосовували механічну обробку стебел на коноплепереробних заводах, сировинно-виробнича система яких нині фактично не функціонує через відсутність технологічного обладнання та необхідної сировинної бази. Крім того, впровадження технології збирання конопель технікою загального призначення зумовило потребу в оновленні технологічних підходів до переробки конопляної трести з модифікованими фізико-механічними і технологічними показниками. Поступова кластеризація в коноплярстві створила передумови для організації первинної переробки стебел конопель на базі малих сільськогосподарських підприємств.

Саме для цього сектору економіки співробітниками Інституту луб'яних культур НААН розробляється технологічне обладнання для первинної переробки. Налагоджено промисловий випуск лінії переробки луб'яних культур, створеної в партнерстві науки та бізнесу. Нині накопичений досвід науковці реалізують у розробленні мобільного агрегату переробки конопляної трести.

На сьогодні питання розвитку галузей коноплярства і льонарства залишаються відкритими, оскільки про дієвий розвиток можна говорити лише здійнявши державні механізми регулювання міжгалузевих відносин. Програми розвитку галузей коноплярства і льонарства мають виходити за межі традиційних їх визначень — галузі рослинництва і будуватися за схемою кластерних відносин, спрямованих на одержання найбільшої вигоди за реалізації продукції з високою доданою вартістю. Крім того, потрібно враховувати досвід ЄС щодо державного стимулювання використання лляної та конопляної сировини.

Директор Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства НААН, академік НААН Р.А. Вожегова наголосила на тому, що необхідність розвитку переробки сільськогосподарської продукції в Україні зумовлена можливістю її участі в освоєнні світового продовольчого ринку передусім за рахунок збільшення експорту продукції з високою доданою вартістю — готових харчових продуктів і харчових компонентів. Це валютні доходи держави та прибутки сільськогосподарських товаровиробників.

В Україні сформувалася досить різноманітна сфера переробки сільськогосподарської продукції. Динаміка та обсяги виробництва в цій сфері, представленій насамперед потужностями харчової продукції, завжди формувалися залежно від стану та потреб економіки країни.

Як свідчить світова та вітчизняна практика, успішний розвиток переробки сільськогосподарської продукції вирішальною мірою залежить від використання кращих наукових розробок. Вітчизняна наука є активним учасником процесу розвитку переробної сфери і має значний доробок у цьому напрямі, завдяки якому можна досягти істотного прогресу в переробній сфері.

Велику роль у подальшому розвитку галузі переробки сільськогосподарської продукції відіграє розширення організаційних механізмів управління. Передусім це стосується налагодження спільної взаємодії виробників, переробників, ритейлерів. В агропромисловому виробництві важливого значення набуває потенціал територіальної консолідації зусиль взаємопов'язаних галузей, які органічно доповнюють екосистему створення високої доданої вартості в ланцюгу: землеробство → зерновиробництво → тваринництво → біоенергетика → виготовлення кормових добавок і органічних добрив із відходів виробництва, що забезпечується формуванням виробничого-територіального кластера.

Нині для повоєнного відновлення та розвитку внутрішньої переробки сільсько-

господарської продукції слід вирішити комплекс питань за участі органів влади, бізнесу і науки. Важливою сферою залишається унормування питань розвитку біорізноманіття, боротьби з негативними наслідками зміни клімату, використання водних ресурсів і розвитку меліорації відповідно до європейських вимог.

За сучасних умов воєнно-політичних викликів, змін клімату, демографічних зрушень і соціально-економічної ситуації в державі виникає потреба у формуванні нової повоєнної моделі розвитку аграрного сектору. Тому пошук раціональних напрямів і шляхів розвитку переробки сільськогосподарської продукції є об'єктивною необхідністю.

Президент Одеського національного технологічного університету, академік НААН Б.В. Єгоров зазначив, що війна вплинула на всі процеси життєдіяльності нашої країни, зокрема на агропродовольчий сектор економіки. На основі аналізу змін, які торкнулися переробної галузі України в контексті євроінтеграції, можна визначити перспективні напрями розвитку переробки сільськогосподарської продукції.

За Глобальним індексом продовольчої безпеки 2022 р. Україна нині посідає 71 місце серед 113 країн світу (у довоєнний період займала 58 місце у світі) та останнє місце з 26 країн Європи. Упродовж 2020–2022 рр. Україна втратила 17 позицій. Значно знизився рівень економічної доступності, за яким наша держава нині посідає 65-те місце у світі. Найгірший результат припадає на категорію «стійкість і адаптація», яка визначає адаптацію країни до природно-ресурсних ризиків, пов'язаних із процесами глобального потепління.

Попри складні умови наша країна залишається у світі лідером з постачання продовольства. У 2023 р. ми експортували найбільше в світі олії соняшникової — 27,7% від усього світового експорту. Частка експорту кукурудзи становила 9,4%, що забезпечило нам 4-те місце у світі серед її експортерів, частка експорту

соняшнику — 5,3% (5-те місце в світі). У 2023 р. Україна на зовнішній ринок експортувала ріпак у розмірі 7,7% від обсягу ринку (4-те місце в світі). Частка експорту пшениці досягнула 4,9% (6-те місце у світі серед найбільших експортерів), частка ячменю — 3,4% (8-ме місце у світі). Частка м'яса птиці становила 2,3% від загального світового експорту, олії ріпакової — 2,2%, соєвих бобів — 1,4%.

Особливої уваги потребують проблеми логістики через Дунайський коридор, потенціал якого під час війни був понад 10 млн т зерна. Проте дельта Дунаю це не лише логістичні можливості, а й значні перспективи розвитку сільськогосподарського виробництва у Бессарабських степах України, що має великий вплив на формування продовольчих ланцюгів. Однак водозабезпечення всієї України останніми роками погіршилося, особливо в Одеській області. Єдиним джерелом меліоративного забезпечення сільськогосподарського виробництва залишаються води Дунаю. Але за останні 3 роки водозабезпечення саме в цій частині Одеської області також значно погіршилося. Це пов'язано не лише з кліматичними змінами, а й заходами, які вживає Румунія для поглиблення своїх рукавів Дунаю, що вже призвело до перерозподілу 40 млрд м³ води на її користь. Органам виконавчої влади, всім гілкам влади слід звернути особливу увагу на проблему водозабезпечення сільськогосподарського виробництва в цьому регіоні України.

Варто також наголосити на забезпеченні вітчизняних товаровиробників якісним насіннєвим матеріалом, оскільки значна частка насіннєвого матеріалу іноземного походження. Адже вітчизняна наука має широкі можливості, потрібні лише організаційно-економічні засади для їх реалізації.

Головний науковий співробітник відділу організації менеджменту, публічного управління та адміністрування ННЦ «Інститут аграрної економіки», член-кореспондент НААН А.О. Гуторов

акцентував на тому, що кінцевою метою переважної більшості державних цільових програм і стратегій національного й секторального розвитку є забезпечення економічного зростання і підвищення добробуту нації. Від динаміки економічного розвитку України, процесів і структурних трансформацій, які її визначають, залежать подальші перспективи державотворення та організації економічного життя.

Воєнні дії на території України призвели до поглиблення соціально-економічної кризи, руйнування інфраструктури, міграційних потоків населення, депопуляції в Україні. Усе це супроводжується зниженням промислового виробництва і купівельної спроможності громадян, прибутковості підприємств, зростанням цін, соціальною стратифікацією населення тощо.

Негативною тенденцією також є зростання темпів експортної сировинної орієнтації аграрного сектору економіки і подальшої деградації міжгалузевих інтеграційних відносин. Нарощування обсягів реалізації непереробленої продукції сільського господарства за кордон сприяє збільшенню валютних надходжень від експорту і водночас формує відтік доданої вартості до інших країн світу, знижуючи потенціал для розвитку власної переробної промисловості й низки галузей, пов'язаних із аграрним сектором економіки. За таких умов економічний розвиток країни майже неможливий, тому що відтік капіталу спричиняє його «проїдання», нераціональне використання, тим самим пришвидшує деіндустріалізацію економіки і поглиблює кризу на селі.

Стратегічні виклики повоєнного відновлення ставлять перед Урядом України непрості завдання з реконструктивного розвитку національного господарства на інноваційних засадах, забезпечення зайнятості й гідних умов життя населення, гарантування продовольчої безпеки тощо. Такі цілі визначено в Планах відновлення України, Стратегії демографічного розвитку України на період до 2040 р., Стратегії продовольчої безпеки України на період до 2027 р., Стратегії розвитку сільського

господарства та сільських територій в Україні на період до 2030 р.

Чільне місце в процесах реконструктивного повоєнного відновлення і розвитку України займає агропродовольчий сектор економіки. Саме на аграріїв і переробників покладено збереження села, розвиток конкурентоспроможного виробництва в умовах міжнародної інтеграції та виконання міжнародних євроінтеграційних зобов'язань України, нарощення експортного потенціалу, забезпечення продовольчої безпеки і доступності якісних, безпечних і дешевих харчових продуктів. У цій парадигмі одними із завдань Стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на період до 2030 р. є розвиток виробництва товарів із високою доданою вартістю, стимулювання виробництва і поглибленої переробки продукції тощо. За умов реалізації цих стратегічних планів значно зросте роль переробної і харчової промисловостей та продуктової інтеграції в управлінні ланцюгами створення додаткової вартості в агропродовольчому секторі економіки держави.

Розвиток переробки сільськогосподарської продукції на підприємствах харчової промисловості має стати одним з основних пріоритетів наукових досліджень Національної академії аграрних наук України.

Виконуючий обов'язки директора Інституту тваринництва НААН О.О. Красноруцький зазначив, що спричинене воєнно-політичними і соціально-економічними викликами зниження рівня економічної ефективності виробництва та реалізації переважно на експорт вітчизняної сільськогосподарської сировини, передусім продукції галузі рослинництва, зумовлює необхідність пошуку шляхів і відповідних механізмів стимулювання створення додаткової вартості в переробній галузі.

Особливої уваги заслуговує представлення положень циркулярної моделі економіки, поширення кластерної моделі організації створення доданої вартості в агропромисловому виробництві, розвитку державно-приватного партнерства,

а також систематизації доступних для впровадження наукових розробок НААН. Реалізація запропонованих підходів дасть змогу істотно спростити процеси повоєнного відновлення галузі, підвищити її інвестиційну привабливість та забезпечити підвищення рівня ефективності функціонування виробників сировинних компонентів і підприємств сфери переробки сільськогосподарської продукції.

Директор Інституту сільськогосподарської мікробіології та агропромислового виробництва НААН, член-кореспондент НААН А.М. Москаленко зауважив, що тема переробки сільськогосподарської продукції в сучасних умовах і повоєнний період є актуальною. У структурі українського виробництва та експорту сільськогосподарської продукції переважає сировина, за винятком соняшникової олії.

Сільськогосподарський сектор, що спеціалізується на сировині, неспроможний підняти економіку країни, оскільки її виробництво та експорт має низьку додаткову вартість. Крім того, експорт вітчизняної сільськогосподарської продукції нині різко ускладнився через блокування наших портів, і концентрація виключно на виробництві сировини уповільнює впровадження інноваційного обладнання. Тому українським аграріям потрібно переходити до первинної переробки сільгосппродукції та випуску готової продукції.

На основі проведеного аналізу можна визначити переваги переробки сільськогосподарської продукції: збільшення прибутковості аграрного бізнесу та відрахувань у місцевий і державний бюджети; ефективне використання побічних продуктів і непроданих надлишків сировини; можливість подовжити сезон продажів; забезпечення новими робочими місцями та подовження терміну зайнятості співробітників; надання послуг із переробки іншим компаніям, які не мають власної переробки; набагато більший термін зберігання готової продукції, ніж сировини. Цілорічний продаж дає можливість збалансувати «сезонність» прибутку.

Практична діяльність сільськогосподарських товаровиробників Чернігівської обл. (ПСП «Пісківське», СФГ «Колос» Ніжинського р-ну, ТОВ «Журавка» Прилуцького р-ну, ФГ «Білі роси» Новгород-Сіверського р-ну, ПРАТ «Етно-Продукт» Чернігівського р-ну), які мають власні потужності з переробки сільськогосподарської продукції, підтверджує зазначені переваги переробки.

Директор ННЦ «Інститут землеробства НААН», член-кореспондент НААН М.А. Ткаченко наголосив на тому, що навіть у складних умовах війни Україна залишається одним із провідних експортерів аграрної продукції, що свідчить про надзвичайно високий потенціал вітчизняного аграрного сектору.

Тема розвитку переробної промисловості є актуальною, оскільки перехід до експорту продукції з високою доданою вартістю – це не лише зменшення залежності від експорту сировини, а й створення нових робочих місць, стимулювання інвестицій, збільшення надходжень до бюджету. Важливим є також питання євроінтеграційних викликів для України, оскільки для гармонійного входження до європейської спільноти потрібно забезпечити відповідність стандартам якості, збалансованість структури аграрного виробництва та конкурентоспроможність продукції. При цьому розвиток переробних потужностей є невід’ємною частиною цього процесу. Особливої уваги заслуговує впровадження інноваційних технологій у харчовій індустрії. Цифрова трансформація, нові технології переробки, модель циркулярної економіки – усе це не лише підвищує ефективність виробництва, а й відповідає сучасним екологічним вимогам.

Державно-приватне партнерство та створення кластерів є прогресивними підходами до інтеграції зусиль різних учасників ринку. Такі ініціативи сприятимуть поліпшенню економічного середовища та залученню інвестицій.

Дуже важливим є питання продовольчої безпеки. Забезпечення українців

якісними харчовими продуктами є основою життєздатності суспільства, а розвиток переробної галузі істотно зменшує ризики втрат сировини і забезпечує тривале зберігання продукції.

Варто зауважити, що є кілька моментів, які потребують подальшої наукової дискусії, зокрема баланс між внутрішніми та експортними потребами. Крім розвитку експорту продукції з високою доданою вартістю, важливе місце належить органічній продукції, виробництво якої в Україні значно розширюється. Проте потрібно прорахувати, як це вплине на забезпеченість внутрішнього ринку та доступність продовольства для населення, особливо в умовах зниження купівельної спроможності.

Кадрове забезпечення інновацій. Значущість цифровізації та інноваційних технологій очевидна й пріоритетна, однак, слід запропонувати механізм достатнього забезпечення кваліфікованими кадрами, здатними працювати з цими технологіями, зокрема в умовах критично зростаючої еміграції молодих фахівців.

Ці питання потребують детального експертного обговорення для втілення в життя запропонованих рішень.

Директор Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН, віцепрезидент НААН, академік НААН М.В. Роїк зауважив, що завдяки високому потенціалу врожайності буряки цукрові є однією з найперспективніших сільськогосподарських культур для виробництва різних видів біопалива. З 1 га буряків цукрових за врожайності 70 т/га та цукристості 18% можна отримати понад 5,5 т/га біоетанолу або до 11 тис. м³/га біогазу з умістом 55% метану.

Відповідно до Концепції Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН, виробляти біоетанол із буряків цукрових доцільно на модернізованих цукрових заводах, що дасть змогу здійснювати робочий цикл за одним із 4 напрямів залежно від кон’юнктури ринку. За першим (класичним) способом буряки цукрові переробляють на цукор,

а мелясу — на біоетанол. Отриманий у такий спосіб біоетанол матиме найнижчу собівартість ($\approx 0,7$ дол. США/л), однак, його кількість не перекриє внутрішньої потреби. За другим способом усі коренеплоди переробляють на біоетанол, собівартість якого при цьому зростає до 1,0 дол. США/л. Третім способом передбачено, що одна частина очищеного соку йде на виробництво цукру, інша — на виробництво біоетанолу, вартість якого при цьому зростає до 1,1 дол. США/л. Четвертий спосіб полягає в отриманні цукрового сиропу, який згодом перероблятиметься на біоетанол. Це дає можливість продовжити в часі процес виробництва біоетанолу, але збільшує його собівартість майже до 1,2 дол. США/л. Виробництво біоетанолу з буряків цукрових дало змогу відродити в Україні галузь буряківництва і стабілізувати посівні площі під цією культурою на рівні 650 тис.га, що позитивно вплине на структуру сівозмін.

Буряки цукрові — перспективна культура для виробництва біогазу, використовують коренеплоди і гичку. З 1 т коренеплодів можна отримати майже 130 м³ біогазу або 72 м³ біометану. Крім того, за рахунок високої концентрації простих вуглеводів час ферментації біомаси буряків цукрових менший порівняно з іншими культурами, через це виробництво біогазу з буряків є більш рентабельним. Водночас як сировину для виробництва біогазу можна використовувати відходи переробки буряків цукрових – жом. Це спонукало цукрові заводи будувати біогазові установки для переробки жому на біогаз і подальшого його використання для виробництва електроенергії, реалізація якої здійснювалася за зеленим тарифом. Залишки, утворені в результаті виробництва біогазу, містять багато макро- та мікроелементів. Їх можна використовувати як добрива.

У 2024 р. в Україні вже почали працювати біогазові установки з переробки відходів буряків цукрових на біометан, який за своєї подібності до природного газу можна подавати до газорозподільних

мереж. Істотною перевагою біогазу порівняно з іншими поновлюваними джерелами енергії є використання наявної інфраструктури. Не потрібно створювати нових систем зберігання, діючі мережі природного газу з високими потужностями пропонують ефективно та економічне рішення щодо зберігання біометану. Завдяки однакової якості природного газу і біометану, останній можна використовувати в технічних приладах (побутових, промислових, транспортних). Подача і зберігання біометану порівняно з іншими рішеннями стосовно зберігання поновлюваних джерел енергії потребують лише незначних капітальних затрат.

Децентралізований розвиток напрямів застосування біогазу сприяє поліпшенню місцевої економіки. Завдяки виробництву біогазу та біометану з місцевих ресурсів, у сільських місцевостях створюються нові робочі місця. Це стосується передусім таких галузей, як сільське господарство, логістика, інженерні послуги та будівництво споруд.

Попит на сировину та органічні залишки зумовлює нові можливості збуту для сільськогосподарських підприємств, що сприяє надійному плануванню і створює додаткові джерела прибутку. Як оператори або часткові власники біогазових установок, сільськогосподарські підприємства беруть участь у створенні нової вартості на регіональному рівні через збут біогазу і подачу його до мережі.

Виробництво біогазу забезпечить доходи і зайнятість на регіональному рівні й сприятиме розвитку села. Воно не суперечить первинному сільськогосподарському виробництву, а, навпаки, у контексті структурної зміни сільського господарства є альтернативою сільськогосподарським підприємствам. Водночас моделі співпраці дають можливість мінімувати ризики й успішно поєднати знання і досвід фермерів, розробників проєктів і постачальників енергії. Для реалізації та експлуатації біогазових установок можливі горизонтальні і вертикальні форми співпраці залежно від вимог конкретного проєкту і цілей зацікавлених сторін.

У вертикальних формах співробітництва для довгострокового успіху важливе значення має співпраця між партнерами на справедливих умовах.

Директор Інституту свинарства і агропромислового виробництва НААН, доктор сільськогосподарських наук О.М. Церенюк відзначив, що воєнна агресія РФ і спричинені нею руйнування негативно позначилися на стані агропродовольчого сектору та вітчизняній економіці. За цих обставин аграрна наука має відігравати значну роль у формуванні і реалізації стратегії повоєнного відновлення агропромислового виробництва, зокрема забезпечення продовольчої безпеки та розширення експортного потенціалу країни.

Проблеми в галузі тваринництва та підгалузі свинарства довоєнного періоду під час війни лише загострилися. Так, одним з негативних наслідків війни стало значне скорочення породного генофонду свиней в Україні. Слід наголосити, що саме традиційні породи свиней вирізняються високим рівнем пристосованості до різних умов утримання й годівлі та якістю м'ясо-сальної продукції, придатної для виробництва вітчизняних продуктів брендів категорій.

Розв'язанню цієї проблеми може сприяти досвід Іспанії, Італії, Польщі та деяких інших європейських країн, де завдяки державній підтримці цього напрямку ведення тваринництва та збереженню аборигенних порід свиней, отримують м'ясну сировину, з якої виготовляють унікальні харчові продукти, що займають свою ринкову нішу. Збереження традиційних порід свиней в Україні безпосередньо пов'язане з вирощуванням тварин цільового призначення, переробкою, виробництвом та формуванням споживчого ринку вітчизняних м'ясних продуктів брендів категорій.

Нині актуальним є створення в Україні власної науково обґрунтованої технології виробництва національного продукту зі свинини, конкурентоспроможного на ринку м'яса серед марочної та брендової продукції. У цьому напрямі працюють науковці Інституту свинарства і агропромислового виробництва НААН, перед якими постановою бюро Президії НААН від 20 березня 2024 р. поставлено завдання щодо визначення кращих варіантів підбору й найбільш вдалих міжпородних поєднань з метою одержання якісної м'ясної сировини для подальшого розроблення: повноланцюгової біотехнологічної системи органічного виробництва делікатесного національного продукту зі свинини; пропозицій щодо найбільш ефективних поєднань локальної популяції миргородської породи свиней у процесі її ресинтезу з іншими генотипами для використання в сучасних схемах схрещування та гібридизації; популяризації використання тварин вітчизняної селекції в системі органічного виробництва свинини та створення «нішового» національного продукту.

Невирішеними залишаються питання, які стримують подальший розвиток вітчизняного промислового свинарства, але найважливішими є проблеми, пов'язані з експортоорієнтованим виробництвом.

Вітчизняна наука і практика спроможні втілити свої кращі надбання в сучасну повноланцюгову систему виробництва національного харчового продукту. Перспективою є ефективне поєднання в загальній технологічній системі таких аспектів, як органічне свинарство, енергоощадні технології, екологічні підходи, особливості генетичних ресурсів свиней вітчизняної селекції, технології кормовиробництва та годівлі свиней, новітні розробки і технології приготування якісної делікатесної м'ясної продукції.